

Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság

2016/2140(INI)

28.2.2017

VÉLEMÉNY

a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság részéről

a Fejlesztési Bizottság részére

a ruházati ágazatra irányuló kiemelt uniós kezdeményezésről
(2016/2140(INI))

A vélemény előadója: Sajjad Karim

PA_NonLeg

JAVASLATOK

A Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság felkéri a Fejlesztési Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele az alábbi módosításokat:

- A. mivel a konfekcióiparban a globális kereskedelmi forgalom becsült értéke 2,8 milliárd euró, és az ágazat 75 millió embernek biztosít munkát; mivel e munkavállalók mintegy háromnegyede nő; mivel a nemek közötti egyenlőség a fejlődés mozgatórugója; mivel a nők jogai tágabb értelemben az emberi jogok kategóriájának részét képezik; mivel a konfekcióipar ellátási láncainak összetett jellege miatt az átláthatóság foka alacsony, ez pedig növeli az emberi jogok megsértésével és a kizsákmányolással kapcsolatos kockázatokat; mivel a munkabérek nem elégségesek ahhoz, hogy a munkavállalók biztosíthassák családjuk számára alapvető emberi szükségleteik kielégítését;
- B. mivel az EU befektetőként, vásárlóként, viszonteladóként és fogyasztóként egyaránt kulcsfontosságú szereplő a konfekcióiparban és a ruházati áruk kereskedelmében, és ezért a legjobb helyzetben van ahhoz, hogy világszerte több kezdeményezést indítson útjára annak érdekében, hogy az ágazatban embertelen körülmények között dolgozni kénytelen munkavállalók tízmillióinak javuljon lényegesen a helyzete, és egyenlő versenyfeltételek jöjjenek létre minden érintett számára;
- C. mivel a textilipari és a ruhaipari ágazat európai szinten összesen 185 000 vállalatot képvisel, amelyek 1,7 millió személyt alkalmaznak, 166 milliárd euró értékű üzleti forgalmat bonyolítva le; mivel a világon előállított összes ruházati cikk mintegy fele az EU-ba kerül behozatalra; mivel a ruházati cikkeket gyártó országok zöme feltörekvő gazdaság;
- D. mivel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 207. cikke előírja, hogy az EU kereskedelempolitikáját az EU külső politikájára vonatkozó elvekre és célkitűzésekre kell építeni; mivel az EUMSZ 208. cikke rögzíti a politikák fejlesztési célú koherenciájának elvét, és a szegénység felszámolását tűzi ki fő céljául; mivel „a mindenki számára előnyös kereskedelem” elnevezésű stratégia szerint az uniós kereskedelempolitika alapját három kulcsfontosságú elv – a hatékonyság, az átláthatóság és az értékek elve – képezi, és e stratégia külön részben foglalkozik az ellátási láncok felelős irányításával;
- E. mivel az EUMSZ 8. cikke egyértelműen kinyilvánítja, hogy „az Unió tevékenységeinek folytatása során törekszik az egyenlőtlenségek kiküszöbölésére, valamint a férfiak és nők közötti egyenlőség előmozdítására”, és mivel ezért az EU kötelessége, hogy a nemek közötti egyenlőséget érvényre juttassa valamennyi politikájában, szavatolva, hogy a nők és a férfiak egyenlő módon részesüljenek a társadalmi változásokból, a gazdasági növekedésből és a tisztességes munkahelyek teremtéséből, felszámolva a hátrányos megkülönböztetést és előmozdítva a nők jogainak tiszteletben tartását szerte a világon;
- F. mivel 2012 szeptemberében a pakisztáni Karacsiban 289 ember vesztette életét egy tűzesetben; mivel ugyanebben az évben Bangladesben a Tazrín ruhagyárban kiütött tűz következtében 117 ember vesztette életét, és több, mint 200 munkavállaló szenvedett sérüléseket; mivel 2013-ban Bangladesben a Rana Plaza összeomlása következtében 1 129 ember vesztette életét, és mindegy két és félezer ember szenvedett sérüléseket;

- G. mivel e tragikus eseményeket követően erőteljesen megnőtt az európai fogyasztók azon elvárása, hogy az egész ellátási lánc során javuljon az átláthatóság és a nyomonkövethetőség;
- H. mivel a beszállító országokban a munkajogi védelem az EU, a nemzetközi szervezetek, a helyi kormányzatok és magánszereplők által tett különböző kötelezettségvállalások ellenére továbbra sem felel meg a nemzetközi normáknak;
- I. mivel a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) tisztességes munka programja 2015 óta már szerves része a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó új fenntartható fejlesztési menetrendnek;
- J. mivel számos tagállam, például Németország, Hollandia, Dánia és Franciaország nemzeti programokat mozdított elő ki;
- K. mivel az Európai Unió által kötött valamennyi szabadkereskedelmi megállapodásnak nagyra törő fejezeteket kell tartalmaznia a fenntartható fejlődésről;
- L. mivel az EU prioritásai között kell szerepeltetnie a szociális és környezetvédelmi normák előmozdítását a többoldalú nemzetközi fórumokon, többek között a WTO vagy a G20-ak keretében, valamint a harmadik országokkal fenntartott minden kétoldalú kapcsolatai során;
- M. mivel az üzleti és emberi jogokra vonatkozó irányadó ENSZ-alapelvek egyértelműen meghatározták a kormányok és a vállalkozások felelősségét, amelyek kötelesek megvédeni és tiszteletben tartani az emberi jogokat, függetlenül egyrészt attól, hogy az ellátási lánc melyik pontjáról van szó vagy hogy melyik országban kerül sor a gyártásra, másrészt attól is, hogy a társaság székhelye szerinti ország a megrendelő vagy a beszállító ország-e; mivel az EU bátorítani kívánja ezen elvek elfogadását, és hozzá kíván járulni a végrehajtásukhoz;
1. sajnálja, hogy a ruházati ágazatra vonatkozóan a Bizottság még mindig nem terjesztett elő uniós szintű kezdeményezést, amelyet a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) iránymutatásait követve kell kialakítani és azokhoz kell igazítani annak érdekében, hogy a vállalatok egységes normarendszerhez igazodjanak a kellő gondosság elvének való megfelelés és a társadalmi felelősség tekintetében, és felhívja a Bizottságot, hogy mihamarabb indítson újtárra egy ilyen kezdeményezést; megjegyzi emellett, hogy a meglévő helyi, regionális és globális szintű kezdeményezések jelenleg tapasztalható megsokszorozódása kiszámíthatatlan környezetet teremthet a társaságok számára; hangsúlyozza továbbá, hogy az egyeztetés, az információk megosztása és a legjobb gyakorlatok cseréje hozzájárul az értékláncra vonatkozó magán- és állami kezdeményezések hatékonyságának növeléséhez, és pozitív eredményeket hozhat a fenntartható fejlődés vonatkozásában;
 2. úgy véli, hogy a javaslatnak harmonikus együttműködést kell lehetővé tennie a nemzetközi szervezetekkel, többek között az ENSZ-szel, a Kereskedelmi Világszervezettel (WTO), az ILO-val és az OECD-vel, közös meghatározásokat állítva fel az egyértelműbb és összehangoltabb fellépések és értékelések lehetővé tétele érdekében; felszólít a meglévő sikeres kezdeményezések elismerésére és érvényre juttatására, például fenntartható közbeszerzések, illetve a közbeszerzésekhez való hozzáférésnek a vállalati

társadalmi felelősségvállalás rendszereivel való összekapcsolása révén; nagyra értékeli e tekintetben a fenntarthatósági paktumot a munkavállalói jogok és az üzemek biztonságának folyamatos javításáról a bangladesi konfekció- és kötöttáru-iparban (a „fenntarthatósági paktumot”), amelyet előrelépésnek tart a tevékenységek átvilágítása tekintetében, ugyanakkor azonban felhívja az érintett szereplőket e paktum maradéktalan betartására; nyomatékosan felhívja a Bizottságot, hogy fogantatosítson intézkedéseket az értékelő jelentésekben azonosított mulasztások orvoslása érdekében;

3. hangsúlyozza ezért, hogy az európai vállalatok által a vállalati társadalmi felelősség terén már megtett intézkedéseket a helyes gyakorlatok hatékonyabb azonosítása, valamint az európai szintű közös cselekvési keret létrehozásához való hozzájárulás érdekében összegző módon át kell tekinteni; emlékeztet arra, hogy a magánszektor ugyancsak számos kezdeményezést indított útjára az ellátási lánc felelősségteljes magatartásának kialakítása terén;
4. felhívja a Bizottságot, hogy vegye figyelembe a kis- és középvállalkozások sajátos szükségleteit – a ruhaipari ágazatban ugyanis a vállalatok 90%-a kkv –, megközelítését a méretezhetőség elvére alapozva, és az OECD irányelveivel összhangban különös figyelmet fordítva a nyomonkövethetőségre és az átláthatóságra, tartózkodva egyúttal attól, hogy a kkv-kra aránytalanul nagy terhek háruljanak; felhívja ezért a Bizottságot, hogy hozzon létre helpdesk-szolgáltatást kifejezetten a kkv-k számára, és testre szabott kapacitásépítő programokkal támogassa őket; úgy véli, hogy a kezdeményezést megvalósító kkv-kat és mikrovállalkozásokat a COSME program keretéből is pénzügyi támogatásban kell részesíteni;
5. hangsúlyozza, hogy az emberi jogokra, valamint a szociális, környezeti és munkateljesítményre vonatkozó adatok gyűjtése tekintetében integrált megközelítésre van szükség, amelyet a ruházati ágazat értékláncának minden szakaszában alkalmazni kell és a ruházati ágazat értékláncai által a fenntartható fejlődésre gyakorolt hatások mérésére szolgáló szabványosított módszerekkel kell felvértezni annak érdekében, hogy növelni lehessen a koherenciát a vállalatok társadalmi felelősségének értékelése tekintetében, figyelembe véve az érintett szereplőknek a lánc bonyolultságából fakadó sokféleségét; nyomatékosan felhívja az Európai Bizottságot, hogy ne elégedjen meg egy szolgálati munkadokumentum előterjesztésével; rámutat, hogy az OECD útmutatásán kívül a hatások fő területeit lefedik más kezdeményezések, így például az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ-irányelvek, a kellő gondosság kötelezővé tételére vonatkozó francia törvény, az Egyesült Királyság rabszolgaság elleni törvénye, valamint egyes ágazatközpontú kezdeményezések, amelyek egy ilyen kezdeményezés alapjául szolgálhatnak;
6. kéri a Bizottságot, hogy e közleményében fordítson különös figyelmet az igazságszolgáltatáshoz való hozzáféréssel, az áldozatok és családjaik számára szolgáltatandó kártérítéssel, valamint az informátorok védelmével kapcsolatos vonatkozásokra;
7. emlékeztet arra, hogy az ellátási lánc nyomon követhetősége és átláthatósága jelentősen hozzájárulhat a tartós változáshoz, és elismeri, hogy a tájékoztatáshoz való hozzáférés hiánya döntő módon gátolja a közvélemény figyelmének felhívását az emberi jogi jogsértésekre; ismételten kifejezésre juttatja ezért, hogy a kellő gondosság olyan

rendszereire van szükség, amelyek a teljes ellátási láncot lefedik, minden egyes termék esetében megadva a gyártóikkal kapcsolatos információt; felhívja ebben az értelemben a Bizottságot, hogy a tényleges valósághoz igazodva, kiegyensúlyozott és megvalósítható módon erősítse meg a ruházati ágazat ellátási láncának nyomon követhetőségét és átláthatóságát, figyelembe véve a lánc szereplőinek sokféleségét; ajánlja, hogy a fenntarthatóság tekintetében bocsásson a fogyasztók rendelkezésére megbízható, világos és érthető tájékoztatást;

8. felhívja a Bizottságot, hogy az általános vámkedvezmény-rendszerről szóló rendelet (a GSP-rendelet) küszöbön álló felülvizsgálata során vezessen be vámtarifa-kedvezményt azon textilárúkra vonatkozóan, amelyek előállítása bizonyíthatóan fenntartható módon történik; úgy véli, hogy az árukat önkéntes alapon kellene a termelés fenntartható módjának igazolása érdekében előterjeszteni, és hogy erre vonatkozóan az EU-ba történő behozataluk során bizonyítékot is szolgáltatni kellene; véleménye szerint az EU ily módon támogathatná a magánvállalatok által a textilárú ellátási láncának fenntarthatóvá tétele érdekében tett erőfeszítéseket; véleménye szerint az igazolást előre meghatározott fenntarthatósági kritériumok és a bizonyítékok szerint, valamint az igazolási rendszer tekintetében előírt minimumkövetelmények alapján kellene megadni; véleménye szerint a fenntarthatósági előírásokat többek között nemzetközi egyezményekre, például az ILO alapvető munkaügyi normáira vagy a biológiai sokféleségről szóló egyezményekre kellene alapozni; úgy véli továbbá, hogy ezáltal egyúttal meg lehetne erősíteni és elő lehetne mozdítani a tisztességes kereskedelemről származó („Social Accountability International” vagy „Fairtrade Textile Standard”) termékek gyártását is;
9. hangsúlyozza, hogy az EU által szabadkereskedelmi megállapodások megkötése céljával folytatott olyan tárgyalások, amelyek külön, nagyra törő fejezetet tartalmaznak a fenntartható fejlődésről, lehetőséget kínálnak az EU számára ahhoz, hogy hozzájáruljon a munkavállalók – kiváltképpen a női munkavállalók – jogainak javításához, valamint a gyermekmunka és a kényszermunka minden formájának felszámolásához; hangsúlyozza, hogy a szabadkereskedelmi megállapodások végrehajtása többek között lehetővé teszi párbeszéd kibontakoztatását a vállalatok és a civil társadalom között a ruházati ágazat ellátási láncát illetően, és ezáltal hozzájárulhat a termelés körülményeinek és a munkavállalók biztonságának javításához;
10. emlékeztet arra, hogy olyan rendszerek bevezetése, mint például a fenntartható fejlődésre és a jó kormányzásra vonatkozó különleges uniós ösztönző (a GSP+ rendszer), amely kötelezően előírja a 27 megállapodás ratifikálását és végrehajtását, hozzájárulhat a munkavállalói jogok helyzetének javításához, a nemek közötti egyenlőség megerősítéséhez, valamint a gyermekmunka és a kényszermunka eltörléséhez; hangsúlyozza erre tekintettel, hogy szoros figyelemmel kell kísérni a GSP+ rendszer végrehajtását és a szóban forgó megállapodásoknak az érintett tagállamok általi tiszteletben tartását;
11. bátorítja az EU-t és a tagállamokat, hogy a ruházati ágazatra vonatkozó kezdeményezés és egyéb kereskedelempolitikai eszközök révén a partnerországokkal közösen a ruházati ágazatban is mozdítsák elő az ILO munkabérekre és munkaidőre vonatkozó előírásainak hatékony végrehajtását; felhívja továbbá az EU-t, hogy bocsásson rendelkezésre útmutatást és támogatást azzal kapcsolatban, miként lehet e normák tiszteletben tartását fokozni, és egyúttal fenntartható vállalkozásokat kialakítani, és javítani a fenntartható

foglalkoztatás távlati kilátásait is.

12. hangsúlyozza, hogy a bangladesi Rana Plaza tragikus összeomlását követően elindított fenntarthatósági paktum olyan érdekes európai kezdeményezés, amely a harmadik államokkal partnerségben kidolgozott új fellépések kidolgozásának alapjául szolgálhat a munkaügyi, illetve az egészségügyi és biztonsági körülmények javítására irányuló célkitűzések teljesítése érdekében a ruházati ágazatban;
13. felhívja a Bizottságot, hogy folytassa és mélyítse el a nemzetközi szinten olyan szervezetekkel folytatott együttműködést, mint például az ILO, az OECD vagy az ENSZ, azzal a céllal, hogy előmozdítsa a textilipari és ruházati ágazat ellátási láncában közreműködő gazdasági szereplők felelősségteljesebb magatartásának kialakulását;
14. felhívja a beszállító országok kormányait, hogy valamennyi érintett gazdasági szereplővel közösen vállaljanak kötelezettséget az ipari kapcsolatok fejlesztése és a kollektív tárgyalások mellett, és a gyártókat kötelezzék könnyen hozzáférhető és hatékony panasztételi mechanizmusok bevezetésére, amelyek a nemzetközileg elfogadott előírások szerint a munkaügyi normák és az emberi jogok megfelelő tiszteletben tartásának legfőbb biztosítékai közé tartoznak, és az üzleti vállalkozások emberi jogi felelőssége tekintetében az ENSZ üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségével foglalkozó különleges képviselője által kidolgozott kerettel összhangban kiegészítik a rendelkezésre álló bírósági jogorvoslati utakat;
15. felhívja a Bizottságot, hogy még jobban mozdítsa elő a legfontosabb ILO-egyezmények, valamint az ILO tisztességes munkára vonatkozó programja ratifikálását és végrehajtását; felhívja a Bizottságot, hogy e célból támogassa az ILO-t, a helyi kormányzatokat és a munkaügyi szervezeteket, segítséget adva számukra a kapacitásépítéshez ipari kapcsolataik keretében, különös figyelmet fordítva a gyermek- és kényszermunka eltörlésére, valamint a lehető legmagasabb egészségügyi és biztonsági normák előmozdítására;
16. bátorítja az EU-t, hogy alakítson ki és tartson fenn párbeszédet egyes harmadik országokkal annak érdekében, hogy hozzájáruljon a munkavállalói és emberi jogok helyzetének javításához ezen országokban; felhívja az EU-t és a tagállamokat, hogy támogassák az ENSZ munkáját, többek között az ENSZ Környezetvédelmi Programját (UNEP), megvizsgálva egy olyan nemzetközi szerződés megkötésének lehetőségét, amely a konfekcióipari ágazatban is javítaná a vállalatok társadalmi felelősségvállalását;
17. bízik abban, hogy Bizottság ihletet merít a bangladesi Rana Plaza összeomlását követően elindított, „fenntarthatósági paktum” elnevezésű kezdeményezésből;
18. kéri annak egyértelműsítését, miként lehetne általános értelemben azt megállapítani, hogy valamely exportfeldolgozó zónában a munkajogi védelem alacsony szintje mellett vagy annak teljes hiányában állítanak elő ruházati cikkeket, és ilyen esetben hogyan lehet kizárni valamely kedvezményezett országot a GSP+ rendszerből;
19. meggyőződése, hogy a közbeszerzés hasznos eszköze a felelősségteljes ruházati ágazat előmozdításának;
20. rámutat, hogy a globális konfekcióiparban alkalmazott munkaerő erőteljesen elnöiesedett,

ezen ágazatban ugyanis a munkavállalók mintegy 85 %-a nő, akik gyakran nehéz munkakörülmények között és alacsony bérért végzik munkájukat; kéri ezért, hogy a ruházati ágazatra vonatkozó uniós kezdeményezésben a nemek közötti egyenlőség szempontját is érvényesítsék, különösen annak lehetővé tétele érdekében, hogy jelentős előrelépés történjen a bérek egyenlősége, a nemek közötti egyenlőség, a nők szociális és munkaügyi jogai (többek között az anyasági védelem), valamint a nők kollektív tárgyalásokon való részvétele tekintetében;

21. ismételten felhív arra, hogy minden egyes megtárgyalt megállapodás esetében végezzenek fenntartható hatásértékelést, és felszólít a nemek szerint lebontott adatok gyűjtésére;
22. felhívja a Bizottságot, hogy működjön együtt a multinacionális társaságokkal, a kiskereskedőkkel és a kereskedelmi áruvédjegyek tulajdonosaival, és bátorítsa őket arra, hogy fokozzák vállalataik társadalmi felelősségvállalását; elvárja az uniós társaságoktól, hogy a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) multinacionális vállalkozásokra vonatkozó transzferár irányelveivel és a Nemzetközi Munkaügyi Szervezetnek (ILO) a multinacionális vállalatokra és a szociális politikára vonatkozó elvekről szóló háromoldalú nyilatkozatával összhangban az eljárási láncuk teljes egészén szavatolják az ILO alapvető munkajogi normáinak maradéktalan tiszteletben tartását; felhívja őket arra, hogy folytassanak gyümölcsöző párbeszédet a helyi munkavállalókkal és szervezetekkel; felhívja a Bizottságot, hogy mozdítsa elő a legjobb gyakorlatok cseréjét;
23. elismeri, hogy globális szinten azonos versenyfeltételekre van szükség ahhoz, hogy a munkavállalókat meg lehessen védeni a környezeti és szociális dömpingtől; bízik abban, hogy az EU, tekintettel kritikus tömegére, képes a globális folyamat élére állni és a változás motorja lenni; úgy véli, hogy csak többoldalú keret képes megakadályozni az emberi jogi és munkajogi jogsértéseket; bátorítja ezért a Bizottságot, hogy a Kereskedelmi Világszervezet legközelebbi miniszteri ülésén a nemzetközi partnerek mozgósítása érdekében kezdeményezzen globális kezdeményezést;

**A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁGBAN
TARTOTT ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE**

Az elfogadás dátuma	28.2.2017
A zárószavazás eredménye	+: 32 -: 0 0: 3
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Laima Liucija Andrikienė, Maria Arena, Tiziana Beghin, David Campbell Bannerman, Daniel Caspary, Salvatore Cicu, Christofer Fjellner, Karoline Graswander-Hainz, Heidi Hautala, Bernd Lange, David Martin, Emmanuel Maurel, Emma McClarkin, Anne-Marie Mineur, Sorin Moisă, Artis Pabriks, Franck Proust, Tokia Saïfi, Marietje Schaake, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Joachim Starbatty, Adam Szejnfeld, Hannu Takkula, Iuliu Winkler
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Reimer Böge, Klaus Buchner, Sergio Gutiérrez Prieto, Sander Loones, Georg Mayer, Fernando Ruas, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Pedro Silva Pereira
A zárószavazáson jelen lévő póttagok (200. cikk (2) bekezdés)	Jean-François Jalkh, Joëlle Mélin

NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁS A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁGBAN

32	+
ALDE	Marietje Schaake, Hannu Takkula
ECR	David Campbell Bannerman, Sander Loones, Emma McClarkin, Joachim Starbatty
EFDD	Tiziana Beghin
GUE/NGL	Anne-Marie Mineur, Helmut Scholz
PPE	Laima Liucija Andrikienė, Reimer Böge, Daniel Caspary, Salvatore Cicu, Christofer Fjellner, Artis Pabriks, Franck Proust, Fernando Ruas, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Tokia Saïfi, Adam Szejnfeld, Iuliu Winkler
S&D	Maria Arena, Karoline Graswander-Hainz, Sergio Gutiérrez Prieto, Bernd Lange, David Martin, Emmanuel Maurel, Sorin Moisă, Joachim Schuster, Pedro Silva Pereira
Verts/ALE	Klaus Buchner, Heidi Hautala

0	-
--	--

3	0
ENF	Jean-François Jalkh, Georg Mayer, Joëlle Mélin

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellenszavazat

0 : tartózkodás